

SFS 2002:594

Utkom från trycket
den 24 juni 2002

Lag om ändring i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling;

utfärdad den 13 juni 2002.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1992:1528) om offentlig upphandling²

dels att 2 kap. 7 a §, 3 kap. 11 § och 5 kap. 13 § skall upphöra att gälla,
dels att 1 kap. 3, 5 och 12 §§, 4 kap. 15 §, 6 kap. 1, 2, 7 och 14 §§ samt 7 kap. 1, 2, 4 och 8 §§ skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall införas sju nya paragrafer, 1 kap. 18 b, 19 a och 27–29 §§ och 6 kap. 5 b och 10 a §§ samt närmast före 1 kap. 18 b och 27 §§ samt 6 kap. 10 a § nya rubriker av följande lydelse.

1 kap.

3 § Denna lag gäller inte

1. upphandlingsförfaranden som överenskommits i ett internationellt avtal mellan någon av staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och någon annan stat för ett projekt som är gemensamt för de avtalslutande staterna,

2. upphandlingsförfaranden som överenskommits i ett avtal beträffande stationering av militär personal, eller

3. upphandlingsförfaranden som överenskommits i en internationell organisation.

För följande upphandlingar gäller endast bestämmelserna i 6 kap., nämligen

1. upphandling som omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet och

2. upphandling av försvarsprodukter och tjänster som inte har civil användning och som omfattas av artikel 296 i Romfördraget.

5 §³ I denna lag används följande termer med den betydelse som här anges:

Upphandling: köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor, byggtreprenader eller tjänster.

¹ Prop. 2001/02:142, bet. 2001/02:FiU12, rskr. 2001/02:324.

² Lagen omtryckt 1997:1068.

³ Senaste lydelse 2000:877.

Upphandlande enhet: statliga, kommunala och andra myndigheter, beslutande församlingar i kommuner och landsting, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som anges i 6 § och, såvitt avser upphandling enligt 4 och 6 kap., sådana enheter som avses i 4 kap. 1 § andra stycket och 6 kap. 1 § tredje stycket, sammanslutningar av sådana myndigheter, beslutande församlingar, bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser och enheter samt Svenska kyrkans församlingar och kyrkliga samfälligheter i fråga om verksamhet som bedrivs enligt begravningslagen (1990:1144).

Upphandlingskontrakt: skriftliga avtal som en upphandlande enhet ingår avseende upphandling enligt denna lag och som undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

Byggentreprenad: utförande eller både projektering och utförande av ett arbete, som kan hänföras till en verksamhet som anges i avdelning C i bilagan till denna lag, eller ett byggnads- eller anläggningsarbete i sin helhet, vars resultat självständigt kan fullgöra en teknisk och ekonomisk funktion.

Koncession: ett upphandlingskontrakt avseende byggentreprenad där ersättning för arbetet utgår i form av en rätt att utnyttja anläggningen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

Leverantör: den som tillhandahåller varor eller utför arbeten eller tillhandahåller tjänster även om han inte varit den som i det särskilda fallet tillhandahållit eller utfört det som upphandlats.

Ramavtal: avtal som ingås mellan en upphandlande enhet och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa samtliga villkor för avrop som görs under en viss period.

Formgivningstävling: sådan tävling som avses i 5 kap. 28 § och 6 kap. 18 §.

Förfrågningsunderlag: underlag för anbud, som en upphandlande enhet tillhandahåller en leverantör.

Påskyndat förfarande: sådant förfarande som avses i 2 kap. 15 §, 3 kap. 20 § och 5 kap. 22 §.

Anbudsgivare: den som lämnar anbud.

Anbudssökande: den som ansöker om att få lämna anbud vid selektiv eller förhandlad upphandling eller urvalsupphandling.

Ansökningsinbjudan: underlag varigenom den upphandlande enheten inbjuder leverantörer att ansöka om att få lämna anbud vid urvalsupphandling.

Öppen upphandling: upphandling där alla leverantörer får lämna anbud.

Selektiv upphandling: upphandling där en upphandlande enhet inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud.

Förhandlad upphandling: upphandling där en upphandlande enhet inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och tar upp förhandling med en eller flera av dem.

Förenklad upphandling: upphandling där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Urvalsupphandling: upphandling där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud, den upphandlande enheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Direktupphandling: upphandling utan krav på anbud.

12 §⁴ Om förfrågningsunderlaget innehåller en teknisk beskrivning av föremålet för upphandlingen skall beskrivningen göras med hänvisning till

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. ett sådant europeiskt tekniskt godkännande av en produkts lämplighet som gjorts av ett organ som godtagits av EES-länderna, eller
3. en teknisk specifikation som utformats enligt ett förfarande som godtagits av EES-länderna och som publicerats i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Den upphandlande enheten får hänvisa till kriterier för miljömärken om kriterierna för märket har utarbetats på grundval av vetenskaplig information.

Första stycket gäller inte, om det i någon annan författning finns avvikande bestämmelser och dessa överensstämmer med gemenskapsrätten.

| Särskilda kontraktsvillkor

18 b § En upphandlande enhet får ställa särskilda villkor för hur uppdraget skall genomföras. Sådana villkor skall anges i annonsen om upphandling.

19 a § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren fått upplysningar som avses i 28 §.

| Upplysningar

27 § Vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. skall en upphandlande enhet till den anbudssökande eller anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om varför hans ansökan eller anbud förkastats. Upplysningar enligt första stycket skall lämnas inom 15 dagar från det att begäran kom in. Om beslut om leverantör och anbud fattats skall upplysningarna dock lämnas genast eller så snart det är möjligt efter det att begäran kom in.

28 § När beslut om leverantör och anbud fattats skall den upphandlande enheten lämna upplysningar till varje anbudssökande eller anbudsgivare om beslutet och skälen för det.

Sådana upplysningar skall lämnas genast eller så snart det är möjligt till den leverantör som begär det.

29 § Om en upphandlande enhet vid upphandling enligt 2, 3 eller 5 kap. har beslutat att inte avsluta en annonserad upphandling eller att göra om upphandlingen skall enheten på begäran lämna upplysningar till anbudsgivare eller anbudssökande om skälen för sitt beslut. Enheten skall underätta Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer om sitt beslut.

⁴ Senaste lydelse 1997:1068.

4 kap.

15 §⁵ En upphandlande enhet skall annonsera sin upphandling om inte annat följer av 16 § andra stycket.

En enhet som avslutat en upphandling skall inom 60 dagar därefter meddela Europeiska gemenskapernas kommission hur upphandlingen har avslutats. Därvid skall enheten ange om den har förkastat ett anbud med stöd av 1 kap. 23 § första stycket eller av 26 § i detta kapitel eller tillämpat bestämmelserna i 15 a §. Enheten skall även ange de uppgifter, vars offentliggörande skulle motverka befogade affärs- och konkurrensintressen.

En upphandlande enhet som bedriver en sådan verksamhet som anges i 8 a § första stycket 1–3 skall, om en anbudssökande eller anbudsgivare skriftligen begär det, så snart som möjligt lämna upplysningar om resultatet av upphandlingen och skälen till att ansökan eller anbudet förkastats.

6 kap.

1 §⁶ Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på

1. upphandling som avses i 2, 3 och 4 kap. och understiger de tröskelvärden som anges där,

2. upphandling av tjänster som avses i avdelning A i bilagan och understiger det tröskelvärde som anges i 5 kap.,

3. upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan, oavsett värde,

4. upphandling som avses i 1 kap. 3 § andra stycket, oavsett värde, och

5. upphandling av telefoni, telex, radiotelefoni, personsökning eller satellittjänster som avses i 5 kap. 1 § andra stycket 3, oavsett värde.

Vid upphandling som avses i detta kapitel gäller 1 kap. 1–6 §§ och 12 § andra stycket. Vid förenklad upphandling och urvalsupphandling gäller även 1 kap. 27 och 28 §§.

Vid upphandling för verksamhet som anges i 4 kap. innefattar termen ”upphandlande enhet” de företag som framgår av 4 kap. 1 § andra stycket.

Vid upphandling av tjänster enligt detta kapitel för verksamhet som avses i 4 kap. gäller 4 kap. 4 a §.

2 §⁷ Upphandling skall göras genom förenklad upphandling eller urvalsupphandling.

Direktupphandling får dock användas om upphandlingens värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. Enheten skall vid behov fastställa riktlinjer för användning av direktupphandling.

5 b § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren fått upplysningar som avses i 1 kap. 28 §.

7 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande enheten utsedda personer skall delta. Anbudet skall föras upp i en förteckning,

⁵ Senaste lydelse 1998:1432.

⁶ Senaste lydelse 2000:877.

⁷ Senaste lydelse 2000:877.

som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammare utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förenklad upphandling och urvalsupphandling som angetts innefatta förhandling får försändelserna öppnas och anbuden förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbuden skall öppnas samtidigt eller, om det finns synnerliga skäl, allteftersom de kommer in.

Särskilda kontraktsvillkor

10 a § En upphandlande enhet får ställa särskilda villkor för hur uppdraget skall genomföras. Sådana villkor skall anges i förfrågningsunderlaget om de inte har angetts i annonsen med begäran om anbud eller i ansökningsinbjudan.

14 § I de fall 1 kap. 28 § inte är tillämplig skall den upphandlande enheten, när ett beslut om leverantör och anbud fattats, underrätta anbudsgivarna om detta snarast möjligt.

7 kap.

1 §⁸ En leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då avtal om upphandlingen slöts.

Vid annan upphandling än direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då ett upphandlingskontrakt föreligger. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande enheten lämnat upplysningar som avses i 1 kap. 28 § första stycket, eller
2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Vad som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte i fråga om upphandling som avses i 1 kap. 3 § andra stycket, om regeringen föreskrivit om undantag från bestämmelsen eller om regeringen eller den upphandlande enhet som regeringen bestämmer beslutat om undantag från bestämmelsen i ett enskilt fall. Vad som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte heller i fråga om upphandling som är absolut nödvändig att genomföra med sådan synnerlig brådska som är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten.

2 §⁹ Om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Om det är fråga om en upphandling som avses i 4 kap., får rätten vid vite förbjuda den upphandlande enheten att fortsätta upphandlingen utan att avhjälpa bristerna.

⁸ Senaste lydelse 1997:1068.

⁹ Senaste lydelse 1996:433.

Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

4 § En ansökan enligt 1 § skall göras hos den länsrätt i vars domkrets den upphandlande enheten har sitt hemvist.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

8 §¹⁰ Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt som följer av 1 § andra–fjärde styckena. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2002.

2. Äldre föreskrifter gäller för upphandlingar som påbörjats före ikraftträdandet.

3. Prövningstillstånd enligt 7 kap. 4 § andra stycket krävs inte vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

BOSSE RINGHOLM

Lilian Wiklund
(Finansdepartementet)